

Vastgesteld .. 2009

Binnen de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken bestond bij een tweetal fracties de behoefte de minister voor Ontwikkelingssamenwerking enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over zijn brief d.d. 6 november 2009 inzake de evaluatie FMO Infrastructuur Fonds Minst Ontwikkelde Landen (32 123 V, nr. 21).

De minister heeft op de vragen en opmerkingen geantwoord bij brief van ... 2009. De vragen en opmerkingen van de fracties en de antwoorden van de minister zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ormel

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Toor

Inbreng van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de IOB-evaluatie van het Infrastructuur Fonds Minst Ontwikkelde Landen (MOL fonds) dat werd uitgevoerd door de Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO). Genoemde leden hechten grote waarde aan de benutting van de mogelijkheden van investering in rendabele, privaat gefinancierde, projecten die ontwikkeling en lokaal ondernemerschap stimuleren en daarnaast rendabel zijn. Dit komt de effectiviteit van ontwikkelingsprojecten ten goede. Daarnaast wordt op deze manier aangesloten bij de vraag uit ontwikkelingslanden zelf en wordt lokaal ownership in deze landen versterkt. De CDA-fractie heeft een aantal vragen bij de voorliggende evaluatie.

Uit de evaluatie blijkt dat er in de eerste jaren van het MOL fonds sprake was van bestedingsdruk. Kan de minister nader ingaan op de problemen die er in deze periode zijn ontstaan? Zijn er andere fondsen die in de aanloopperiode tegen deze problemen aanlopen? Zo ja, welke? Op welke manier speelt deze constatering een rol bij de opzet van nieuwe investeringsfondsen?

Financiële crises hebben in het verleden een nadelig effect gehad op de investeringen in ontwikkelingslanden. Welke gevolgen ziet de minister als gevolg van de huidige financiële crisis voor het aantal projecten dat uit het MOL fonds wordt gefinancierd, mede in het licht van het kleine aantal private investeerders op het gebied van infrastructurele projecten? Voorziet de minister opnieuw problemen op het gebied van bestedingsdruk? Graag een reactie.

De minister geeft aan dat het MOL fonds een goede aanvulling vormt op het ORIO programma. Kan de minister, door middel van concrete voorbeelden, aangeven hoe deze aansluiting heeft geleid tot verbeterd beleid?

Nederland steunt publieke infrastructuurontwikkeling in ontwikkelingslanden door bijdragen aan de Wereldbank en regionale ontwikkelingsbanken. Kan de minister aangeven om welke bedragen het hier gaat? Kan hij daarnaast aangeven hoe deze projecten zich verhouden tot het eerder genoemde ORIO programma?

De minister geeft aan dat het katalyserend effect van het fonds zich voldoende heeft bewezen. De leden van de CDA-fractie delen deze visie. De minister geeft ook aan dat het fonds zich in de markt voor private infrastructuurontwikkeling onderscheidend heeft weten op te stellen ten opzichte van nationale en multilaterale ontwikkelingsbanken. Kan de minister aangeven op welke manier het MOL fonds zich onderscheidt van deze andere fondsen?

De minister heeft er voor gekozen het MOL fonds de komende jaren te steunen met 20–22 miljoen euro. Kan de minister aangeven welke verwachting hij heeft voor investeringen van het MOL fonds in infrastructurele projecten en hoe de gekozen extra investering aansluit bij de verwachte vraag naar infrastructurele projecten in ontwikkelingslanden?

Kan de minister nader ingaan op de afspraken die met FMO zijn gemaakt op het gebied van beheerskosten en op welke manier tegemoet wordt gekomen aan de kritiek die in de evaluatie wordt gegeven?

Inbreng van de fractie van de PvdA

De leden van de fractie van de Partij van de Arbeid hebben met belangstelling kennis genomen van de evaluatie en de beleidsreactie daarop. Ook deze leden erkennen de cruciale rol van investeringen in infrastructuur voor de ontwikkeling van het lokale ondernemingsklimaat. Deze leden spreken ook hun waardering uit voor de bijdrage die FMO levert aan armoedebestrijding, aan financiering in gebieden die weinig private investeerders trekken en aan het meedenken en meehelpen bij het verder ontwikkelen van betrouwbare bancaire systemen in ontwikkelingslanden.

De leden van de fractie van de PvdA stemmen in met het besluit het MOL fonds te handhaven, ook al is de directe aanleiding om het fonds op te richten, niet meer van toepassing. Deze leden zien grote meerwaarde in het fonds omdat het fonds het mogelijk maakt projecten met een hoger risicoprofiel te ondersteunen, in landen die al moeilijk investeringen aantrekken.

De leden van de fractie van de PvdA hebben nog wel enkele vragen. Financiële crises in het verleden hebben in ontwikkelingslanden een nadelig effect op investeringen in infrastructuur laten zien. Is die trend nu weer zichtbaar? Is de minister op de hoogte of ook andere regeringen en donoren gehoor geven aan de oproep van de Wereldbank om investeringen in infrastructuur te handhaven? Wat zijn de gevolgen van de economische en bancaire crisis voor het MOL fonds geweest? Zijn projecten stilgevallen, omdat partners niet meer aan betalingsverplichtingen kunnen voldoen, en zo ja, wat is de omvang daarvan?

Een aantal jaren geleden stelde toenmalig FMO-directeur prof. L. Mennes dat er relatief weinig rendabele projecten in Afrika waren waar FMO in zou kunnen participeren, en dat om deze projecten gestreden werd met de Europese Investeringsbank en de Caisse Française de Développement. Kan de minister toelichten of dit nog steeds het geval is, en zo ja, hoe hier mee omgegaan wordt? Zo nee, waarom niet?

Wat is de focus van FMO en het MOL fonds op de voedselproductie? Welk deel wordt via microkredieten gegeven? Op welke wijze worden kredieten toegankelijk gemaakt voor vrouwen?